

celorlalte părți de vorbire și asupra propoziției în ansamblu. În afară de comentariul critic la discuțiile pe marginea manuscrisului lucrării, care au avut loc la Institutul de lingvistică din Cluj, E. Seidel a adăugat lucrării sale două anexe cu titlul: *Teoria calcului lingvistic*⁶⁸ și *Istoria limbii române, o oglindă a istoriei poporului român*.

Am arătat în altă parte că, pe lângă meritul incontestabil de a fi abordat cu curaj una dintre problemele cele mai puțin studiate ale influenței slave în limba română, cartea lui E. Seidel suferă de o interpretare insuficientă sau, uneori, eronată a fenomenelor în discuție, fiind mai mult o punere a problemelor, decât o rezolvare a lor⁶⁹. Cu toate acestea, autorul a reușit să grupeze o serie de fenomene sintactice (și morfologice), a căror interpretare din unghiul de vedere al influenței slave (și, mai larg, al interacțiunilor « balcanice ») e binevenită, chiar dacă cercetările ulterioare vor infirma unele concluzii.

Influența slavă în morfologie. Singura discuție mai amplă s-a dus în jurul genului neutru (*ambigen*) în limba română, punându-se problema dacă păstrarea și dezvoltarea lui în limba română poate fi interpretată ca o manifestare a influenței slave sau nu. În această privință, se pare că are dreptate I. Pătruț, care susține, pe baza unei serioase argumentări, că: 1) ambigenele românești își au începutul în latina populară și 2) nu se poate vorbi de o contribuție slavă la menținerea neutrilor latinesc și la dezvoltarea lui în limba română, printre altele, și pentru faptul că substantivele neutre slave au intrat în română în grupa femininelor (de ex. bg. neutru *vreme* — rom. fem. *vreme*, v. sl. neutru *čudo* — rom. fem. *ciudă* etc.), iar neutrele (ambigenele) românești împrumutate din limbile slave sînt în aceste limbi masculine (v. sl. masc. *bobъ* — rom. neutru *bob-boabe* și masc. *bob-bobi*, v. sl. masc. *darъ* — rom. neutru *dar* — *daruri* etc.)⁷⁰.

Toponimia de origine slavă pe teritoriul R. P. Române. Datele lingvisticii propriu-zise și ale istoriei, insuficiente pentru determinarea teritoriului și epocii simbiozei slavo-române sînt completate, în parte, prin studiile de toponimie. Cercetătorii au observat de mult bogăția numelor de locuri slave pe teritoriul României de astăzi, ajungînd la concluzia generală — formulată de acad. E. Petrovici în felul următor: « Aceia care au dat nume Dimboviței, Ialomiței, Prahovei, Ilfovului, Mostiștei, Snagovului, Moldovei, Sucevei, numeroaselor Cerne, Bistrițe, Bistre și Crasne, Tîrnavelor, Craiovei, Brașovului, Sibiului, Bălgradului (numele popular al Albei-Iulii), Milcovului, Putnei, Bucovului, Teleajenului, Predealului, Branului, Slănicului, Doftanei, Zimnicei, Zlatnei, Moigradului etc., etc., n-au fost o mîna de oameni, ci un popor numeros care a trăit pe acest pămînt sute de ani »⁷¹.

Greutatea începe însă acolo unde cercetătorii încearcă să interpreteze aceste toponimice slave și lipsa — sau necunoașterea — unor toponimice « românești » în epoca veche pe teritoriul țării noastre. În tot cazul, este un

⁶⁸ Cf., în acest sens, și lucrarea lui I. Rîzescu, *Contribuții la studiul calcului lingvistic*, Ed. Acad. R.P.R., 1958, în care numeroase exemple sînt luate din română și limbile slave.

⁶⁹ Vezi recenzia noastră publicată în SCL, IX, 1958, nr. 4, pp. 571—576. Cf. și recenzia lui Gh. Bolocan, în LR, VII, 1958, nr. 5, pp. 77—82.

⁷⁰ Vezi I. Pătruț, *Despre genul « neutru » în limba română*, CL, I, 1—4, 1956, pp. 29—40 (*Sur le genre « neutre » en roumain*, în *Mélanges linguistiques...*, Ed. Acad. R.P.R. 1957, pp. 291—304). Vezi acolo menționarea diverselor păreri, cu bibliografia corespunzătoare.

⁷¹ *Problemele științelor sociale...*, p. 91.